

Sygn. akt *XVII AmE 64/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia SO Andrzej Turliński</i>

po rozpoznaniu 17 listopada 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) *Sp. z o.o. w K.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) *Sp. z o.o. w K.* od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 14 grudnia 2019 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) *Sp. z o.o. w K.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt *XVII AmE 64/20*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 grudnia 2019 r. Nr(...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2h pkt 4 w związku z art. 56 ust. 6, art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 k.p.a. i art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy (...) *Sp. z o.o. z siedzibą w K.* (powód, przedsiębiorca) orzekł, iż przedsiębiorca nie zachował terminu na złożenie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne za miesiące: lipiec i sierpień 2017 r. – pkt 1 decyzji.

Za działanie opisane w pkt 1 decyzji Prezes URE Prezes w jej pkt 2 wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w łącznej wysokości 20.000 zł, w tym 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 r. (pkt 2a decyzji) oraz 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc sierpień 2017 r. (pkt 2b decyzji).

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając ją w zakresie pkt 2.

Przedmiotowej decyzji zarzucił:

a) naruszenie prawa procesowego, a to:

- art. 7 k.p.a., które miało znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, poprzez nieprawidłową ocenę interesu indywidualnego oraz interesu społecznego, skutkującą błędnym uznaniem, że rozstrzygnięcie zgodnie z interesem indywidualnym byłoby sprzeczne z interesem społecznym, zaś interes społeczny zasługuje na ochronę,

- art. 7, 77 i 80 k.p.a., które miało znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, skutkujące błędnym ustaleniem, że stopień społecznej szkodliwości niezłożenia sprawozdania przez skarżącego (powoda) był wyższy niż znikomy, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego powinna prowadzić do wniosku, że w przypadku przedsiębiorcy, który nie dopuszczał się wcześniej żadnych naruszeń, zaś opóźnienie w wypełnieniu obowiązku było niewielkie, niezłożenie wymaganego sprawozdania nie naruszyło istotnie dobra chronionego prawem, wobec czego powód nie dopuścił się czynu, którego społeczna szkodliwość byłaby wyższa niż znikoma,

- art. 7, 77 i 80 k.p.a. które miało znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,, z uwagi na nie przyjęciu faktów znanych Organowi z urzędu lub nie przeprowadzenie dowodów z dokumentów, a to postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej K. z 2017 r. o odmowie wszczęcia postępowania o przestępstwo z art. 57g ust. 2 Prawa energetycznego wobec stwierdzenia, iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma w sprawie o sygn. (...) oraz postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej K. z 2019 r. o odmowie wszczęcia postępowania o przestępstwo z art. 57g ust. 2 Prawa energetycznego wobec stwierdzenia, iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma w sprawie o sygn.(...), następnie po zaskarżeniu przez Prezesa URE, utrzymanej mocy przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze (sygn. akt Sądu II KP 868/19) – na okoliczność ich treści, co winno skutkować przyjęciem także w niniejszej sprawie przez Organ, że stopień społecznej szkodliwości niezłożenia sprawozdań przez powoda był znikomy,

- art. 8 k.p.a poprzez naruszenie zasady pogłębiania zaufania obywateli, przez nałożenie na powoda kary w warunkach, gdy spełnione zostały przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary, zaś skarżący o takie odstąpienie wniósł

b) naruszenie prawa materialnego, a to:

- art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego, poprzez jego błędną wykładnię przez Organ, skutkującą uznaniem, iż w przedmiotowej sprawie nie wystąpiło kumulatywne spełnienie przesłanek odstąpienia przez Organ od wymierzenia kary tj. stopień szkodliwości czynu powoda jest wyższy niż znikomy oraz że podmiot nie zaprzestał naruszenia praw lub zrealizował obowiązek, podczas gdy wykładnia prawidłowa powinna prowadzić do uznania odmiennego tj. do przyjęcia, iż stopień społecznej szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszenia praw lub zrealizował obowiązek.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w pkt 2 poprzez odstąpienie od wymierzenia kary ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od pozwanego obowiązku zwrotu kosztów postępowania.

Wniósł również o zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej K. w K. o wypożyczenie akt sprawy (...) oraz przeprowadzenie dowodu z postanowienia z 2017 r. o odmowie wszczęcia postępowania o przestępstwo z art. 57g ust. 2 Prawa energetycznego wobec stwierdzenia, iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma – na okoliczności jego treści.

Wniósł także o zwrócenie się do Prokuratury Rejonowej K. w K. o wypożyczenie akt sprawy (...) oraz przeprowadzenie dowodu z postanowienia z 2019 r. o odmowie wszczęcia postępowania o przestępstwo z art. 57g ust. 2 Prawa energetycznego wobec stwierdzenia, iż społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, następnie utrzymanej mocy przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Podgórze (II KP 868/19) – na okoliczność ich treści.

W odpowiedzi Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania.

Wniósł również o pominięcie dowodu z akt spraw prowadzonych przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej K. – ze względu na niewskazanie jakie dokumentu mają zostać dopuszczone jako dowód. Fakt na jaki te dowody miałyby zostać przeprowadzone tj. ich treści, pozostaje bez wpływu na ustalenie szkodliwości społecznej czynów powoda w niniejszym postępowaniu, która została oceniona pod kątem administracyjnoprawnych obowiązków powoda jako podmiotu działającego na rynku paliw ciekłych, a ponadto skoro powód był stroną tych postępowań powinien dysponować dokumentami i załączyć je do odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 4 października 2017 r. powód został wpisany do rejestru podmiotów przywożących prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki pod numerem (...).

Sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu powinno być złożone w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy. Jednakże zgodnie z art. 57 § 4 KPA jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następujący dzień powszedni. W związku z powyższym termin realizacji obowiązku złożenia sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, za miesiąc lipiec 2017 r. upływał w dniu 21 sierpnia 2017 r., a za miesiąc sierpień 2017 r. - w dniu 20 września 2017 r. Przez realizację obowiązku rozumieć należy złożenie sprawozdania do wszystkich uprawnionych organów. Obowiązek ten nie został zrealizowany przez powoda w ustawowym terminie.

W dniu 17 października 2017 r. do Urzędu Regulacji Energetyki w W. powód złożył sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące: lipiec, sierpień, wrzesień 2017 r.

Wobec powyższego pismem z dnia 28 maja 2019 r. (k. 1 – 2 akt adm.) powód został zawiadomiony o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego za miesiące: lipiec i sierpień 2017 r. Ponadto powód został wezwany do przesłania dokumentów potwierdzających aktualną sytuację finansową w roku 2018.

Powód w toku postępowania wniósł o odstąpienie przez Prezesa URE od wymierzenia spółce kary. W tym zakresie powód wskazał, iż stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a spółka zaprzestała naruszeń w zakresie nieterminowego składania sprawozdań, o których mowa w art. 43d p.e. (pismo powoda z 11 czerwca 2019 r, k. 18-20 akt adm.)

Pismem z dnia 17 października 2019 r., (k. 87 akt adm.) powód został zawiadomiony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej oraz poinformowany o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz złożenia ewentualnych wyjaśnień, w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Powód nie skorzystał z przysługującego mu w tym zakresie uprawnienia.

Wnioskowany w odwołaniu dowód z dokumentu – postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej K. w K. o odmowie wszczęcia postępowania został pominięty z uwagi na to, iż jest on nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto powód nie kwestionował faktu, że postępowanie w niniejszej sprawie charakteryzowało się brakiem tożsamości przedmiotu sprawy z postępowaniem toczącym się w prokuraturze. Wobec czego Sąd uznał, że wnioskowany dowód jest bezprzedmiotowy dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Odwołanie powoda nie mogło być uwzględnione, ponieważ zaskarżona nim decyzja jest prawidłowa.

W myśl art. 43d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący

stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

Stosownie do art. 29 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1165 i 1986) przedsiębiorstwa energetyczne rozpoczynają realizację obowiązków, o których mowa w art. 4ba ust. 4 oraz art. 43d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, za miesiąc następujący po miesiącu, w którym weszły w życie przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4ba ust. 6 i art. 43d ust. 2 tej ustawy. Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 15 maja 2017 r. w sprawie wzoru sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (Dz.U z 2017 r. poz. 1011) stanowiące akt wykonawczy do art. 43d ust. 2 ustawy Prawo energetyczne weszło w życie w dniu 1 czerwca 2017 r., co oznacza, iż pierwsze sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu przedsiębiorcy powinni złożyć za lipiec 2017.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d tej ustawy.

W okresie objętym obowiązkiem sprawozdawczym powód był wpisany do rejestru podmiotów przywożących decyzją Prezesa URE z dnia 4 października 2017 r. Jak wynika ze złożonego sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, w miesiącu lipcu 2017 r. dokonał on przywozu zza granicy smarów o kodzie CN: (...), (...), (...), (...) w łącznej ilości 3,9 tony w celu dalszej odsprzedaży (k. 11v akt adm.) oraz w miesiącu sierpniu 2017 r. dokonał przywozu zza granicy smarów o kodzie CN: (...), (...), (...), (...), (...) w łącznej ilości 5,853 tony w celu dalszej odsprzedaży (k. 14v akt adm.) Za bezsporne należy więc uznać, że był on obciążony obowiązkiem sprawozdawczym. Jak wynika z ustaleń faktycznych powód nie uczynił zadość powyższemu obowiązkowi w ustawowym terminie.

Wobec zaskarżenia jedynie punktu 2 wydanej w sprawie decyzji uprawomocniła się ona co do stwierdzonego w jej punkcie 1 przepisanej powodowi deliktu administracyjnego polegającego na nieprzekazaniu w terminie do 21 sierpnia 2017 r. sprawozdania za lipiec 2017 r. o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także o ich przeznaczeniu oraz nieprzekazaniu w terminie do 20 września 2017 r. sprawozdania za sierpień 2017 r. o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także o ich przeznaczeniu.

Kwestią sporną między stronami było więc jedynie to, czy w ustalonym stanie faktycznym Prezes URE powinien był odstąpić od wymierzenia powodowi kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a p.e. Według tego przepisu Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary z katalogu określonego w art. 56 ust. 1 p.e., w tym kary za nieprzekazanie w terminie sprawozdania, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 12b p.e., jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Z przytoczonego przepisu wynika po pierwsze, że mimo spełnienia się wszystkich przesłanek w nim wymienionych Prezes URE nie jest zobligowany do skorzystania z uprawnienia przewidzianego w tym przepisie, a po drugie, że niespełnienie się choćby jednej z przesłanek określonych w ww. przepisie czyni niedopuszczalnym odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

Analizowany przepis nie obliguje pozwanego do odstąpienia od wymierzenia kary, a jedynie daje mu taką możliwość. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26 lipca 2016 r sygn., akt VI ACa 799/15 rozwiązanie normatywne wprowadzone w tym przepisie polega na przyznaniu Prezesowi URE kompetencji do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, jeśli spełnione są przesłanki w nim wymienione. Jednak nawet mimo zaistnienia tych przesłanek decyzja Prezesa URE o odstąpieniu od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego nie jest obligatoryjna, gdyż zaistnienie ww. przesłanek nie obliguje organu do skorzystania z uprawnienia przewidzianego w tym przepisie.

W niniejszej sprawie do dnia 17 października 2017 r. powód nie zrealizował obowiązków, które powinien wykonać do dnia 21 sierpnia 2017 r. i 20 września 2017 r. (odpowiednio dla sprawozdania za lipiec 2017 r. oraz za sierpień 2017 r.). Przekazał sprawozdania do Prezesa URE, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów oraz ministra właściwego do spraw energii dopiero w dniu 17 października 2017 r. Oznacza to, że nie wykonał przedmiotowych obowiązków odpowiednio przez okres 57 dni oraz 27 dni. Przekazanie sprawozdań po upływie terminu wskazanego w art. 43d ust. 1 p.e. świadczy o rażącym zaniechaniu, którego dopuścił się powód.

Prowadząc rozważania odnoszące się do stopnia szkodliwości czynu Prezes URE prawidłowo skorzystał ze sposobu weryfikacji tego pojęcia wypracowanego w prawie karnym. Jeśli chodzi o rodzaj i charakter naruszonego czynem dobra, to jest nim zachowanie obowiązujących przedsiębiorcę terminów dla wypełnienia powinności sprawozdawczej. Terminowe wywiązywanie się przedsiębiorcy z obowiązku sprawozdawczego ma dla Prezesa URE istotne znaczenie z punktu widzenia jego obowiązków, jako organu regulacyjnego. Nieterminowe składanie sprawozdań przez przedsiębiorców prowadzi do utrudnienia oczekiwanego przez ustawodawcę skutku (który miał zaistnieć przez comiesięczne, a nie np. kwartalne składanie przedmiotowych sprawozdań) w postaci zapewnienia wiarygodnej, aktualnej i pełnej informacji na temat ilości produkowanych w Rzeczypospolitej Polskiej i przywożonych na terytorium Polski paliw ciekłych (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 listopada 2018 r. sygn. akt XVII AmE 281/18, z dnia 17 października 2018 r. sygn. akt XVII AmE 230/18, z dnia 27 września 2018 r. sygn. akt XVII AmE 203/18). Przedsiębiorca powinien dołożyć należytej staranności, aby z jednej strony zapewnić bieżące śledzenie zmieniającego się otoczenia prawnego w zakresie dotyczącym prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, a z drugiej zagwarantować, iż nakładane na niego obowiązki ustawowe będą terminowo realizowane. Sposób zorganizowania funkcjonowania przedsiębiorstwa pozostaje w gestii samego przedsiębiorcy i ewentualne zaniedbania w tym zakresie nie mogą stanowić przesłanki zwalniającej go z odpowiedzialności za naruszenie ustawowych obowiązków.

Oceniając rozmiar wyrządzonej szkody należy uznać, iż działania powoda wyrażające się w zaniechaniu terminowego złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 43d Prawa energetycznego za miesiące lipiec i sierpień 2017 r. do Prezesa URE, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii skróciło czas na przygotowanie raportu kwartalnego, o którym mowa w art. 43d ust. 4 p.e., przy czym trzeba również pamiętać, że obowiązek sprawozdawczy nie służy jedynie przygotowaniu raportu kwartalnego, bowiem dane zawarte w sprawozdaniach miesięcznych m.in. stanowią podstawowe źródło bieżących informacji (dla wszystkich czterech organów wskazanych w art. 43d ust. 1 niniejszej ustawy) o funkcjonowaniu konkretnych przedsiębiorców na rynku paliw ciekłych, pozwalają na zbadanie zgodności prowadzonej przez przedsiębiorców działalności z uprawnieniami wynikającymi z posiadanej koncesji lub wpisu do rejestru podmiotów przywożących i niezwłoczne reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości, służą do prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 23r ust. 1 p.e.

Istotnym kryterium oceny stopnia (społecznej) szkodliwości czynu jest również rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Należy w tym kontekście zauważyć, iż na przedsiębiorcy ciąży szczególnie obowiązek zapoznawania się ze stanem prawnym mającym wpływ na jego działalność oraz to, że Prezes URE na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 10 sierpnia 2017 r. umieścił informację (nr 55/2017) dotyczącą sposobu wypełniania sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, w której przypominał o konieczności realizacji obowiązków sprawozdawczych. Obowiązek informacyjny przewidziany dla podmiotów przywożących ma istotne znaczenie dla realizacji zamierzeń ustawodawcy leżących u podstaw uchwalenia zmian w ustawie – Prawo energetyczne z 2016 r. W związku z powyższym dla ustawodawcy istotne jest terminowe pozyskiwanie przez Prezesa URE danych o funkcjonowaniu rynku paliw ciekłych. Częstotliwość składania tych sprawozdań, jak również okoliczność, że przedkładane ono jest czterem podmiotom, przesądza o zamiarze objęcia jak najbardziej szczegółowym nadzorem Państwa wykonywania działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych.

Należy podkreślić, że obowiązek sprawozdawczy, o którym mowa w art. 43d ust. 1 p.e. obejmuje wszystkie podmioty przywożące wpisane do rejestru podmiotów przywożących, nie stanowiąc w tym zakresie żadnych ilościowych

ograniczeń. Status podmiotu przywożącego przedsiębiorca posiada przez cały okres figurowania w rejestrze, a nie jedynie w okresie wzmożonej działalności, co wiąże się z koniecznością raportowania do Prezesa URE każdej ilości przywiezionych paliw ciekłych, nawet w przypadku, gdy ilość ta jest niewielka, bądź nawet zerowa. Ustawodawca we wzorze sprawozdania o rodzajach i ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu zobowiązuje przedsiębiorcę do wykazywania ilości paliw w jednostkach miary jakimi są tony lub m³, jednocześnie jednak w objaśnieniu do tego sprawozdania precyzuje, iż wielkości odnoszące się do jednostek objętości lub masy należy wpisywać z dużą dokładnością tj. z dokładnością do trzech miejsc po przecinku. Oznacza to, iż także informacja o niewielkim przywozie paliw ciekłych została uznana za istotną. W związku z tym należało uznać, że przekroczenia przez powoda terminów sprawozdań odpowiednio prawie o 2 miesiące (57 dni) oraz prawie o 1 miesiąc (27 dni) stanowiło szkodę ze względu na dokładność (kompletność) dwóch miesięcznych sprawozdań pozwanego Prezesa Urzędu, a także świadczyło o tym, że waga naruszonego obowiązku nie była znikoma (pomijalna).

Przede wszystkim należy uznać, że powód nie dochował należytych aktów staranności w rozumieniu art. 355 § 2 k.c. Tym samym podnoszone przez niego argumenty należy uznać za niewystarczające dla uznania, że szkodliwość czynu była znikoma. Podobne stanowisko zajął Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 10 października 2018 r. sygn. akt XVII AmE 236/18. Przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności powoda obowiązuje bowiem podwyższony miernik należytej staranności określony właśnie w powołanym wyżej przepisie. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 30 czerwca 2015 r. sygn. XVII AmE 49/14 dokonując m.in. wykładni art. 355 § 2 k.c. wskazał, że „Z treści powołanego przepisu wynika, że należyta staranność dłużnika będącego przedsiębiorcą uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje ona również znajomość obowiązujących przepisów prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Ocena tej staranności jest surowsza od staranności ogólnie wymaganej, ponieważ stopień wymaganej staranności ulega podwyższeniu. W istotę działalności gospodarczej wkomponowane jest wymaganie posiadania niezbędnej wiedzy specjalistycznej, obejmującej nie tylko czysto formalne kwalifikacje, lecz także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej i ustalone zwyczajowo standardy wymagań (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2005 r. sygn. akt IV CK 100/05, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 marca 2006 r. sygn. akt I ACa 1018/05.” Oznacza to, że decydując się na wykonywanie działalności gospodarczej przedsiębiorca powinien zdawać sobie sprawę z konieczności śledzenia zmieniającego się stanu prawnego. Może to stanowić dla przedsiębiorcy źródło dodatkowego wysiłku organizacyjnego, jednakże decydując się na pozostawienie tego obszaru bez należytego nadzoru musi on liczyć się z możliwością poniesienia konsekwencji prawnych, tak jak to ma miejsce w niniejszym przypadku.

Ponadto, wymaga podkreślenia, że zgodnie z brzmieniem art. 56 ust. 1 pkt 12b Prawa energetycznego „karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d”. Przepis ten wprost wskazuje, że dla ustawodawcy istotne jest terminowe pozyskiwanie przez Prezesa URE danych o funkcjonowaniu rynku paliw ciekłych. Częstotliwość składania tych sprawozdań, jak również okoliczność, że przedkładane jest ono 4 podmiotom, przesądza o zamiarze objęcia jak najbardziej szczegółowym nadzorem Państwa wykonywania działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych. W tym kontekście istotne jest zarówno pozyskiwanie informacji o ilości i przeznaczeniu przywiezionych paliw jak również o tym, że w danym miesiącu podmiot przywożący nie dokonał przywozu (tj. ilość przywiezionych paliw wynosiła 0).

Obowiązek sprawozdawczy nie służy jedynie przygotowaniu raportu kwartalnego, o którym mowa w art. 43d ust. 4 Prawa energetycznego, albowiem dane zawarte w sprawozdaniach miesięcznych:

1. stanowią podstawowe źródło bieżących informacji o funkcjonowaniu konkretnych przedsiębiorców na rynku paliw ciekłych,
2. pozwalają na zbadanie zgodności prowadzonej przez przedsiębiorców działalności z uprawnieniami wynikającymi z posiadanej koncesji lub wpisu do rejestru podmiotów przywożących i niezwłoczne reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości (kontakt z przedsiębiorcą, zawiadomienie organów ścigania),

3. służyć do prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 23r ust. 1 Prawa energetycznego.

Wobec powyższego za nieuzasadniony Sąd uznał zarzut powoda dotyczący nieodstąpienia przez organ od nałożenia kary.

Nie do przyjęcia dla Sądu okazały się także zarzuty odwołania dotyczące pominięcia faktów znanych organowi z urzędu w postaci postanowień Prokuratury Rejonowej K. w K.. Słusznie wskazał pozwany, iż zawiadomienie złożone do Prokuratury Rejonowej K. w K. dotyczyło przywozu paliw ciekłych przez powoda bez wpisu do rejestru podmiotów przywożących. Przedmiot postępowania nie był kwestionowany przez powoda i dotyczył art. 57g ust. 2 p.e. .. Odmowa wszczęcia postępowania o czyn z art. 57g ust. 2 p.e. nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Nie zachodzi bowiem tożsamość przedmiotu ww. spraw. Postępowanie zakończone decyzją Prezesa URE dotyczyło zupełnie innej kwestii, tj. nieprzekazania w terminie sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiące lipiec i sierpień 2017 r. Stąd Sąd nie uwzględnił ww. zarzutu powoda.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd, podobnie jak Prezes URE, doszedł do wniosku, że stopień społecznej szkodliwości czynu był w przedmiotowej sprawie wyższy od znikomego. Wykluczyło to możliwość skorzystania przez powoda z dobrodziejstwa odstąpienia od wymierzenia mu kary pieniężnej.

Nieskuteczne okazały się przedstawione w odwołaniu zarzuty dotyczące naruszenia przepisów postępowania administracyjnego. Złożenie odwołania inicjuje bowiem rozpoznanie sprawy od początku na zasadach pierwszoinstancyjnego, rozpoznawczego postępowania cywilnego, a więc na gruncie przepisów KPC. Zarzuty naruszenia przepisów postępowania administracyjnego mogłyby wywołać zamierzony skutek tylko w sytuacji uznania przez Sąd nieważności zaskarżonej decyzji, która to sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie.

W tym stanie rzeczy odwołanie oddalono, gdyż nie było uzasadnionych podstaw do jego uwzględnienia – art. 479⁵³ § 1 KPC.

Wyrok wydano na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ § 1 kpc.

O kosztach procesu przegranego przez powoda orzeczono stosownie do wyniku sporu na podstawie ar. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

.

Sędzia SO Andrzej Turliński